

Examensarbete 15 hp 2012
Konstnärlig kandidatexamen
Institutionen för klassisk musik

Handledare: Peter Berlind Carlson

Thomas Rudberg

Examensarbete

Examenskonsert

**29/8-12/19:00/S:t Matteus
Kyrka**

Thomas Rudberg, Piano

Kungl. Musikhögskolan
i Stockholm
Royal College of Music
Valhallavägen 105
Box 27711
SE-115 91 Stockholm
Sweden

+46 8 16 18 00 Tel
+46 8 664 14 24 Fax
info@kmh.se
www.kmh.se

Program

Sergej Rachmaninov

Pianosonat no. 2, op. 36 (1931)

Allegro agitato

Non allegro

Molto allegro

Thomas Rudberg, piano

Robert Schumann

Pianokvintett op. 44

Allegro brillante

In modo d'una Marcia. Un poco largamente

Scherzo: Molto vivace

Allegro ma non troppo

Yong-min Lee, violin

Sofie Sunnerstam, violin

Harald Eriksson, viola

Erik Uusijärvi, cello

Thomas Rudberg, piano

Sergej Rachmaninov (1873-1943) var en av de stora kompositörerna för piano. Under sin livstid skrev han bl.a. två band etyder, två band preludier, två pianosonater, förstås sina fyra mycket virtuosa pianokonserter och mycket mer därtill. Rachmaninov var också en av de stora pianisterna under sin livstid.

Rachmaninovs andra pianosonat finns i två versioner. Den ursprungliga skrev han år 1913. Han spelade den på konserter ända tills han lämnade Ryssland år 1917. Runt 1930 sägs det att han började tveka över sin andra sonat. Han tyckte att den kändes ofullständig och ostrukturerad. Därför gav han ut en andra, mer avskalad och strukturerad version av sonaten år 1931 och drog tillbaka den första. Pianisten Vladimir Horowitz tyckte det var synd eftersom Rachmaninov hade tagit bort hela teman i den andra versionen. Han frågade Rachmaninov om han fick göra sin egen version utav sonaten, vilket han fick tillåtelse till. Horowitz version finns dock inte utgiven, utan det är bara Rachmaninovs egna två versioner som finns publicerad. Jag väljer att spela den andra versionen av sonaten då det trots allt var den Rachmaninov ville att man skulle spela.

Robert Schumann (1810-1856) var en av romantikens stora kompositörer. Utöver det var han också dirigent, pianist och musikkritiker. I ung ålder skrev Schumann mest pianomusik, men i 30-årsåldern började han även skriva symfonier och kammarmusik.

Ett av hans mest kända kammarmusikverk är hans pianokvintett. Han skrev den år 1842 på bara några veckors tid under sitt ”kammarmusik-år”. Innan det året hade Schumann inte skrivit någon kammarmusik alls, förutom en tidig pianokvartett. Schumann var en av de första kompositörerna som parade ihop piano med stråkkvartett, som redan var en väletablerad ensemble-konstellation. I denna pianokvintett får man uppleva hur alla fem instrument avlöser varandra i diverse teman, men också hur stråkkvartetten som en enhet kämpar mot pianot.

Reflektioner

Nu har jag gått tre år på Kungliga Musikhögskolan. Vad har jag lärt mig? Varför har jag valt att gå där och studera musik? Hur har mitt liv förändrats dessa tre år?

Musik har ända sedan jag kan minnas utgjort en stor del av mitt liv. Jag minns hur jag kunde ligga på mattan i vardagsrummet när jag var liten. Bara ligga där och lyssna på när mamma spelade piano. Det kunde vara flera timmar ibland. Under något av dessa tillfällen så väcktes nog min tanke om att jag ville börja spela piano.

Nu har jag spelat piano i 13 år. Och det blir bara roligare och roligare. Självklart har man sina sämre perioder, men jag har lärt mig att man ska kämpa sig igenom dem, för förr eller senare blir det roligt igen. Att försöka hitta det roliga i att jobba med musik är viktigt, men inte helt lätt ibland. Letar man dock tillräckligt länge så hittar man det till slut. Det är någonting jag kommit underfund med under min tid på KMH.

Att lyssna på musik väcker känslor i mig. Känslor som jag sen kan få utlopp för i mitt eget musicerande. Förhoppningsvis så väcker även mitt musicerande känslor i någon annan. Det är ju det man vill åstadkomma med det man gör. Beröra. Det är som ett evigt kretslopp med känslor som väcks och förs vidare. Och när jag upplever en känsla som kommer från någon annanstans än musik, så vänder jag mig alltid till pianot. Vissa människor skriver eller pratar för att bearbeta känslor. Jag spelar för att bearbeta känslor. Därför vet jag att det är det här jag vill och måste göra i mitt liv.

Att spela musik är som en drog. Ett beroende. Det har jag märkt när jag inte har tillgång till ett piano på några dagar. Till en början kan det vara ganska skönt att kunna tänka och fokusera på helt andra saker, t.ex. att koppla av om man är på semester. Men efter 4-5 dagar så blir jag frustrerad, irriterad och till slut också deprimerad.

När jag började på KMH så visste jag inte riktigt vad utbildningen skulle ge mig. Jag övade ganska oregelbundet, ostrukturerat och hade inte någon direkt riktning mot vilken typ av musiker jag ville bli. Efter tre år på KMH har jag förstås blivit bättre på mitt instrument efter alla timmar som jag har suttit och övat och efter alla lektioner jag har haft med min lärare. Dessutom har jag också förstått att

ekvationen för att spelandet ska bli bättre och roligare är ganska enkel. Ju mer tid du tillbringar framför ditt piano desto bättre blir du på att spela på det. Så enkelt är det. Det finns inga genvägar. Givetvis kan du ta större och mindre kliv framåt beroende på andra faktorer, t.ex. inspiration från en konsert, men om du inte arbetar med den inspirationen så blir du inte bättre.

Mitt mål är inte att bli bäst, utan jag strävar efter att jag ska tycka att spela piano är kul. Om det innebär att jag hela tiden måste bli bättre på att spela så får jag se till att bli det.

Kungl. Musikhögskolan
i Stockholm
Royal College of Music
Valhallavägen 105
Box 27711
SE-115 91 Stockholm
Sweden

+46 8 16 18 00 Tel
+46 8 664 14 24 Fax
info@kmh.se
www.kmh.se

